

KRISTAUS KARALIAUS

LAIVAS

No. 34. Mt. XVIII

Rugp.-August 20, 1938

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

XI SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

LEKCIJA

I Kor. 15, 1—10

BROLIAI, aš primenu jums evangeliją, kurią jums skelbiau kurią jūs ir priėmėte, kurioje ir stovite, kuria ir būsite išganyti, jei ją laikote taip, kaip jums skelbiau nebent jūs būtumėte veltui įtikėję. Nes aš jums padaviau visupirma, ką ir ėmiau, kad Kristus namirė už mūsų nuodėmes, kaip sako Raštai; kad buvo palaidotas ir kad prisikėlė trečią dieną, kaip sako Raštai; kad pasirodė Kėfui ir po to vienuolikai. Paskiau jis pasirodė daugiau kaip penkiems šimtams brolių vienu kartu, kurių daugelis tebera gyvi ir dabar, kaikurie gi užmigo. Paskiau jis pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. Visapaskiausia jis pasirodė man, lyg nelaiku gimusiam. Nes aš esu mažiausias tarp apaštalų, kurs neesu vertas vadintis apaštalu, nes aš esu persekiojęs Dievo bažnyčią. Bet Dievo malone aš esu tai, kas esu, ir

EVANGELIJA

Šv. Mork. 7, 31—37

ANUO metu Jėzus vėl palikęs Tyro ribas, per Sidoną atėjo pas Galiliejės jūrą, eidamas Dekapolio krašto viduriu. Ten atvedė pas jį kurčią nebylį ir prašė jį padėti ant jo ranką. Paėmęs jį šalin nuo minios, jis idėjo savo pirštus į jo ausis, prisilietė su savo seilėmis jo liežuvio, pažvelgė į dangų, atsidaso ir jam tarė: Effetta, tai yra, atsiverk. Jo ausys tuojuo atsivėrė, jo liežuvio ryšys atsirišo, ir jis kalbėjo, kaip reikia. Tuomet jis jiems liepė niekam apie tai nesakyti. Juo gi labiau jis jiems liepdavo, juo labiau jie skelbė, ir juo labiau stebėjosi, sakydami: Jis visa gerai padarė; jis daro, kad kurtiniai girdėtų ir kad nebyliai kalbėtų.

jo malonė nebuvo manyje bergždžia. Aš dirbau daugiau už juos visus; tačiau ne aš, bet su manim esanti Dievo malonė.

Parašė Kun. Al. Bublys, M. I. C.

Kelias Tikrojon Laimėn

(Tešinys)

XX

Vyskupai

KAIP kad popiežiai užima šv. Petro vietą ir turi nepertraukiamu ryšiu susisiekti su šv. Petru; taip lygiai ir vyskupai yra tiesioginiai Apaštalų įpėdiniai ir turi susisiekti su jais lyg kad vienos grandinės grandys.

Vyskupai skiriasi nuo Apaštalų tik tuomi, kad Apaštalų pasiuntinybė buvo buvusi išimtinoji, atatinanti anų laikų aplinkybes. Būdami pirmieji platintojai Jėzaus paskelbtojo mokslo, jie buvo gavę ir nepaprastų dovanų, būtent: daryti stebuklus, kalbėti visomis kalbomis, neklaidingumą tikėjimo dalykuose; be šio, jų darbuotės dirva buvo tai visas pasaulis, o ne apribota kokia nors

dalis. Juos buvo siuntęs pats Kristus, o ne šv. Petras.

O vyskapai turi teisės vyskupauti tik popiežiaus jiems paskirtoje vietoje (vyskupiijoje). Kaip tai matome iš Ap. D. knygos (20, 28) juos yra pastačiusi vyskupais pati Šventoji Dvasia: "Žiūrėkite patys savęs ir viso būrio, kuriame Šventoji Dvasia pastatė jus vyskupais valdyti Dievo Bažnyčios, kurią jis yra įgijęs savo krauju". Taigi, jie valdo savo vyskupiją Dievo vardu, kaip Šventosios Dvasios atstovai, ir turi pilnos galios savo vyskupiijoje dėka savo pašventinimo į vyskopus; tačiau, už savo darbuotę jie yra atsakingi popiežiui ir turi būti jam paklusnūs, kaip savo viršininkui, be kurio patvirtinimo jie neturi teisės vykdyti savo vyskupiijos pareigų. Be šio dar, jie turi atsiskaityti popiežiui iš savo valdovavimo; ko dėliai jie kas penkeri metai turi važiuoti

Romon. Ši vyskupų kelionė Romon vadinasi "Aplankymas Apaštalų karstų".

Vyskupai, nepripažįstantieji popiežiaus, nenorintieji klausyti jo, lianasi buvę R. K. Bažnyčios nariai ir nustoja visos vyskupavimo galios, kaip kad, pavyzdžiui, anglų, graikų, rusų ir t. t. vyskupai.

Nė vienas vyskupas, atskirai imtas, neturi neklaidingumo dovanos tikybos, ar doros dalykuose. Šio neklaidingumo dovanos jie turi tiktai krūvon suėję, kaip kad visuotinėse Santarybose; tačiau, ir šiuo atveju jie, kaip tai matėme, yra reikalingi popiežiaus patvirtinimo. Kadangi vyskupai nėra neklaidingi tikėjimo dalykuose, tai dėl jųjų mokymo, ar patvarkymo galima atsišaukti (apeluoti) popiežiaus.

Savo mokytojavimo ir ganytojavimo valdžią jie vykdo, parinkdami ir auklėdami kandidatus į kunigus, išventinus juos, paskirdami jiems tinkamas vietas, suteikdami galios klausyti išpažinėių, sakyti pamokslus, dalyti šventus Sakramentus, įsteigdami naujas parapijas, uždėdami ekskomuniką, aprobrodami dvasinio turinio knygas, paskirdami pasninkus ir t. p.

Savo kunigiškąjį poaukštį vyskupai pildo, suteikdami kunigystės ir Sutvirtinimo Sakramentą, pasilikdami sau (rezervuodami) kai kurias nuodėmes atleisti, šventindami (konsekruodami) bažnyčias, altorius, kielikus, šv. aliejus, varpus ir t. p.

Būdami Bažnyčios Valdybos nariai, jie per visuotinasias Santarybas turi sprendžiamąjo balso teisę Bažnyčios klausimuose tikėjimo, doros ir drausmės atžvilgiu; tačiau, jųjų sprendimas įgyja galios, tik popiežiui patvirtinus.

Gavusieji iš popiežiaus vyskupiją vyskupai elgiasi jose, kaip kad kunigaikščiai savo kunigaikštijose, ko dėliai vyskupai ir vadinasi "Bažnyčios kunigaikščiais", o kadangi jie turi tiesioginės teisės valdyti vyskupiją, tai jie vadinama dar ir "ordinariū", o vyskupija "ordinariatos".

Kadangi vyskupija apima dažniausiai keletą šimtų parapijų, tai tvarkai palaikyti, ir visiems reikalams tinkamai atlikti vyskupai turi savo tarybą, taip vadinamą "kapitulą", kurios nariai vadinasi prelatai ir kanauninkai — jiems pavesta atskiros vysku-

po kanceliarijos dalys.

Vyskupijai likus be vyskupo, šio vietą užima taip vadinamas Kapitulos Vikaras, o tuo tarpu kapitula parenka tinkamas kandidatus į vyskupus ir pasiūlo juos popiežiui užtvirtinti. Kai kada popiežius be kapitulos paskiria tam tikrais sumetimais naują vyskupą vyskupijai, kaip tai buvo buvę paskiriant vyskupą (dabar arkivyskupą) Karevičių, įstojusį į TT. Marijonų Kongregaciją.

Kartais didesnėse vyskupijose vyskupai paskiria pagalbininkus (sufraganus), imtus ar iš prelatų, ar iš šiaip jau tinkamų kunigų; jie paprastai vadinasi "generaliniais vikarais", arba "koadrutoriais".

Atsižymėjusiems kunigams vyskupai suteikia "Garbės kanauninko" poaukštį.

Vyskupo poaukščio ženklą sudaro: mitra (dviragė kepurė, kokią žydų laikais dėvėdavo aukščiausiasis žydų kunigas — ji vadinasi dar infula), pastoralas (lazda su užlenkta viršūne, kokią seniau nešiodavo pie-menys), žiedas kaipo susižiedavimo su Bažnyčia ženklas, ir kryžius ant krūtinės.

Vyskupas, turinčius po savimi keletą vyskupijų, vadiname arkivyskupais, arba metropolitais, k. a. Kauno vyskupas Skvireckis, kurs yra lietuvių kalbon išvertęs visą šv. Raštą. Arkivyskupų darbas — pirminkauti kitiems vyskupams.

Aukščiau už arkivyskupus stovi Primas, arba vyresnysis, aukščiausias visos tautos vyskupas. Dar aukščiau stovi Patriarcha, arba Eksarcha. Pirmiau jųjų priklausydavo ir metropolitai. Šitą poaukštį iš pradžių buvo turėjusios tik trys Bažnyčios: Romos, Antiochijos ir Aleksandrijos, kadangi jos buvo įsteigtos paties šv. Petro. Dabartiniais laikais šitie poaukščiai virto tik garbės poaukščiais.

Visame pasaulyje Romos apeigų vyskupijų yra (pagal 1930 m. statistiką) 1066 vyskupijos, kurių vyriausioji 1 Romos; 5 turi garbės vardą patriarchytą; 198 metropolijos, 29 arkivyskupijos, 755 vyskupijos, priklausančios metropolitų, ir 86 priklausančios tiesiog popiežiaus. O rytinių apeigų (kurios laiko pamaldas rytų bažnyčių papročiais) yra 66 vyskupijos, kurių 6 patriarchytų, 28 metropolitų ir 32 šiaip jau vyskupijos.

Šitie visi vyskupai kartu su kardinolais ir popiežiumi priešaky sudarė vyriausiąją valdybą R. K. Bažnyčioje.

Suprantamas daiktas, jog, imant domėn 350 milijonų katalikų visame pasauly, vien tik vyskupai ir kardinolai negalėtų tinkamai aprūpinti visų katalikų dvasiniais reikalais; ko dėliai vyskupai ir ima sau pagalbon kunigus.

XXI

Kunigai

Kaip jau buvo minėta, vyskupai pasirenka tinkamus kandidatus į kunigus, kuriuos priraošia ir auklėja kunigų seminarijose, o pagaliau iššventina į kunigus. Lyg išišvenčią į kunigus, kandidatai turi iš pradžių priimti 4 taip vadinamus mažesnius šventinimus, kurie dar nesudaro kliūtis pasirinkti kitą kokį pasaulionių luomą; po šio mažųjų keturių šventimų klierikai šventinami į subdiakonius ir diakonus, priimdami kuriois jau jie nebegali grįžti pasaulin; pagaliau, jie šventinami į kunigus.

Šiuo būdu kunigai virsta lyg vyskupo sūnumis. O kadangi šeimoje sūnūs turi tik tiek teisių savo namuose, kiek jiems suteikia tėvas, tai ir kunigams neduota teisės savarankiškai valdyti Bažnyčioje — jie turi galios tik tiek, kiek jiems skiria vyskupas. Taigi, kunigai ir per visuotinias Santarybas neturi sprendžiamojo balso, o tiktai patariamojo, jei jie yra leisti dalyvauti Santaryboje; be šio dar, jie neturi teisės ekskomunikuoti (išmesti iš Bažnyčios narių skaičiaus).

Taigi, kunigai yra tiktai vyskupo pagalbininkai, kuriuos vyskupas įgalioja darbuotis vyskupo paskirtoje vietoje, apribotoje srityje. Šis įgaliojimas kunigo vadinasi "Bažnytinė pasirantinybė" (Kanoniškoji misija).

Ilgi, juodi kunigo drabužiai, užsegti nuo kaklo iki kulnų primena kunigui, jog jis turįs atsidėti pasaulio; o juoda spalva primena mirtį, po kurios kunigui reikės atsiskaityti iš valdovavimo paskirtoms joje prižiūrai sieloms.

Lengvesniam mokytojavimui ir ganytojavimui vyskupai visą savo vyskapiją turi padaliję į apskričius, kurie vadinasi parapijomis (nuo lotynų žodžio "parochia").

Joms prižiūrėti vyskupas paskiria tam tikrus kunigus, vadinamus parochais, arba klebonais. Žodis klebonas yra imtas iš lenkų kalbos "pleban", o šis vėl imtas iš lotynų žodžio "plebanus", kurs reiškia žmonių globėjas. Prabaščius imtas iš lotynų kalbos "praepositus", t. y. vyresnysis.

Klebonas yra tai vyskupo įgaliotinis parapijoje. Be jojo leidimo niekas neturi teisės vykdyti kunigiškų patarnavimų — nei šv. Mišių laikyti, nei išpažinčių klausti, nei pamokslų sakyti ir t.t.

Pirmaisiais krikščionijos šimtmečiais klebonų dar nebūdavo — visus patarnavimus atlikdavo patys vyskupai; tačiau, besiplečiant krikščionybei, pradėta siuntinėti į tolimesnes vietas besidarbuojantieji prie vyskupų kunigai.

Didesnėse parapijose klebonams duodami pagalbininkai (vikarai, arba koadjutoriai), kurie turi atlikti tokį darbą, kokį jiems paskiria klebonas.

Tikslesnei priežiūrai parapijų ir kunigų vaizdą, vadinamą dekanu. Šis žodis yra kilęs vyskupas paskiria žymesnį kunigą kaipo už iš lotynų žodžio "decanus" (dešuntininkas). Dekanas turi po savimi nuo keliolikos iki kelių dešimčių parapijų ir kunigų. Jojo darbas yra pranešti vyskupui apie kunigų poelgius ir parapijų būklę.

Iš viso aukščiau pasakyto apie R. K. Bažnyčios santvarką, galima lengvai suprasti, kaip rūpestingai, tvarkingai ir motiniškai R. K. Bažnyčia stengiasi eiti pagalbon sau pavestoms avelėms, šiuomi stropiai pildydama Jėzaus Kristaus įsakymą "mokyti" visas tautas, "ganyti" avelės ir avinėlius, parūpinti joms sveiko ir sotaus maisto, ginti nuo priešų, anų plėšriųjų vilkų, ir saugiai privesti jas prie dangaus amžinosios laimės. Joje viskas eina, lyg kad gerame, užsuktame laikrodyje.

Tačiau, ji visų pirma rūpinasi savomis avelėmis, t. y. tikrais krikščionimis katalikais, apie kuriuos ir pasikalbėsime sekančiame pašnekesyje.

"Palaiminti, kuomet jums piktžodžiuoja ir persekioja jus, ir meluodami sako visa pikta prieš jus dėl manęs. Džiaugkitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokesnis gausus danguje." (Mato V, 11-12).

TIESOS GROŽIS

PAPRASTA vakaro ramybės tyla, buvo bepradedanti savo glėbin apinti mažą provincijos kaimelį, iš kurio toli į Rytus, buvo matyti nepaprastai gražūs kalnai. Saulutė gerokai pavargusi nuo ilgo savo dienos darbo, — palengvėli skendo Vakarų pusėje, už horizontalės žemės linijos, ir nyko žmonėms iš akių; apart šikšnotsparnių, ir kitų naktinių paukščių giesmės balso, karis tik kada-nekada, minkštai ore suskambėdavo, — ir vėl greitai nutildavo; visa gamta kalbėjo vien tik apie tylą...

* * *

Tuo tarpu, kai visa gamta nakties poilsiui buvo nutilusi, — žmonės pailsę, nuo sunkių ilgos vasaros dienos darbų, skubiai vakarieniavo ir ruošėsi poilsiui, — vienas žymus artistas - piešėjas, atkeliavęs iš tolimos Prancūzijos, — dirbo išsijuosęs! — Jis piešė tų kalnų paveikslą. Paskutiniai besileidžiančios saulutės spinduliai, atsirašę į tuos kalnus, sudarė tokį didingą natūralų gamtos grožio vaizdą, kad artistui į juos bežiūrint, — jie tarsi nežemišku gamtos natūralumo grožiu, jam juokėsi. Šis sukaupė visas, jėgas — visą savo gyvybę, į piešiamą paveikslą. Jis manė jį tikrai viršgamtišku padaryti. Tiesa, paveikslas pavyko nupiešti nepaprastai gražus. Tačiau tas stebaklas, kurio jis savo darbe tikėjosi, visgi neįvyko!

Nesuprantama, kam jam buvo važiuoti ieškoti kalnų užsienin, — ypatingai Airijon, kuomet pakankamai gražių kalnų, randasi ir pačioje Prancūzijoje? — Taip! — Jam tas buvo būtina reikalinga, nes jis iki šiol visuomet su didžiausiu savo jėgų įtempimu, piešdavo tik kalnų, slėnių, upių, ežerų bei miškų paveikslus. Gi dabar, ši darbą pabaigus, jo laukė su visa naujas darbo planas, — keistas, — net juokingas planas! — Jis Airijon atkeliavo ne tiek tam, kad tuos kalnus nupiešti, kiek tam, — kad surasti tokį žmogaus veidą, kurį jis galėtų nupiešti paveiksle. Tasai veidas, kurio jis ieškojo, turėjo pilnai atitikti iškalno jo vaidentuvėje padarytam darbo planui. Svarbiausia, kad jis būtina turėjo turėti tiesos grožį. Tokio veido jis ieškojo daugely kraštų, tačiau bu-

vo veltai... Savo gimtinėje, — garsiam Paryžiaus mieste, — jis per kelis kartus, galas nuo galo išvaikščiojo visas operas, teatrus, kinematografus, — šokių ir balių klišubus, kavines, restoranus, viešbučius ir kitas įvairias viešąsias savo klasės — aristokratiškos, žmonių, lankomasias vietas. Puikybė, grožis ir prabanga tų vietų, buvo neapsakoma! Visur blizgėjo auksas, daimantai ir perlai, bei aukščiausia žmogaus proto kultūra ir civilizacija. Tarp tvanų įvairiaspalvių šviestų, apšviečiančių tas įstaigas, visar marguliavo milijonierių ir kitų turtuolių damos, žmonos ir dukterys, kurių pasipuošimo prabanga, — paskiausių Paryžiaus madų šilkinės suknišos, — ant rankų ir kaklo esančios brangenybės, tiesiog buvo pasakiškos! Bet ir čia, jis, — tokių žmonių draugijoje, reikalingo sau veido, surasti nebegalėjo. Galop savo dėdės, kurs kadaise kokiais tai reikalais, kaip kad ir jis dabar, buvo atvykęs Airijon, patiriamas, nusprendė to veido čia atvykęs paieškoti.

Ar čia buvo vilties jam rasti tai, ko jis taip rūpestingai ir ilgai visur ieškojo? Juk čia patys žmonės ir jų gyvenimas, buvo toks menkutis — prastutėlis, — galima sakyti, bespalvis, — nieku, kas artisto dvasią ar širdį, galėtų užimponuoti, nepasižymis. Maži, paprasti, smulkių kaimo ūkininkų, baltai kalkėmis nudažyti trobėsėliai; jų kambarėliai dar mažesni ir prastesni; — žmonių veidai, — vargų grabėmis išvogoti, — karštų saulės spindulių nudeginti, — tai ir viskas! Visa tai matydamas, artistas iškart nemažai nusivylė.

Kai visas kaimelis miegojo kietu miegu, — viename mažame namely, pro mažyčius langelius, veržėsi laukan lempos ir degančių žvakių blanki šviesa. Čia gyveno našlė moteris, su vienturte 4 m. amžiaus dukrele. Vakar dieną, šalta, ledinė beširdės mirties ranka, paguldė ir amžinu miegu užmigdė jos dukrelę!...

Koks jaudinantis, — žmogaus širdį gailėsčiu perveriantis vaizdas! Vargšė nelaiminga motina, pažvelgusi į savo dukrelės šaltą ir sustingusį lavonėlį, — kartas nuo karto

paglūsta gailiomis ašaromis. Tačiau ir vėl jas greitai sau nuo veido rasišluosto, kai tik pažvelgia į didelį ant sienos pakabintą Nukryžiuotojo Išganytojaus Paveikslą — kryžių.

Vidury kambarėlio, stovi mažutė lovelė, — veik tokia pat dydžio, kaip ir jon idėtas lavonėlis; aplinkui dega 4 didelės žvakės; auksiniai, garbiniuoti jūros bangų plaukeliai, guli kiek pasidraikę ant pagalvės, ir dalinai pridengę balta suknele; o dvi plonos, mažutės rankelės, tarsi angelo prieš Dieviškąjį Išganytojaus Sostą klūpančio, guli kryžiumi sudėtos ant krūtinėlės. Žibančiųjų dangiškoje erdvėje žvaigždžių šviesa, kartas nuo karto, įeidama pro mažus kambarėlio langelius vidun, atsimuša į lavonėlį ir jo veidelį, — tą nežemišką grožį. Jos krykštauja, — juokiasi ir vilioja, tą žemiškąjį angelą pas save...

Staiga kažkas pasibeldžia į duris. Motina klūpojusi ir meldusis šale savo dukrelės lavonėlio, staiga pakyla ir priėjusi atidaro mažas trobelės duris. Už jų pasirodo koks tai nepažįstamas ponas, su automobiliu čia atvažiuavęs, ir svetimu kalbos akcentu, mandagiai ją užkalbinęs, prašo degtakų, savo automobiliaus lempas užsidegti, kurios pro namelį jam, bevažiuojant, — kaž kokių paslaptingu būdu, staiga užgesusios. Moteris paima degtukus ir duoda nepažįstamajam. Jis pažvelgia į jos veidą, ir greitai jame pastebi, didelį skausmą ir gailęstį. Nieko nelaukdamas, jis klausia priežasties, ir gauna tinkamą atsakymą. Ša jos leidimu jis įeina trobelės vidun ir atsistoja gale kojų numirėlės lavonėlio. Koks nuostabus, — pilnas viršgamtiškos gracijos vaizdas, stojasi artistui prieš akis! Šis kūdikis, igijo nežemišką savo grožį tik dabar, kai jis mirė. Dangiškosios laimės ir amžinojo džiaugsmo šėšėliai, atsimušanti ant marmurinio jo veidelio, auksiniai garbiniuoti plaukeliai, — sidabrinė šypseną, tykštanti iš mažų pusiau pravirų lūpyčių ir visa kita, sudaro jam dangiškąjį vaizdą, — tikrosios tiesos grožį! Čia artistas randa tą veidą, kurio jis taip rūpestingai ir ilgai ieškojo, ir niekur nebegalėjo surasti. Apart viršgamtinio veidelio grožio ir besišypsančių žvaigždžių, artistas, rodos, mato ir būrąs dangiškujų angelų, aplinkui skraidančių. Jis sukaupia visą tą reginį iki mažiausio krislo, į pačias savo širdies bei sie-

los gelmes! Jis stovi kurį laiką tarsi suakmenėjęs! (Norėtų greitai visiems išreikšti visa tai, ką jis mato ir jaučia; bet negali...

Pagaliau širdy sujaudintas, bet sieloje labai linksmas būdamas, jis sako:

— Motin, neverk! — Jei matytumei ir jaustumei tai, ką aš matau ir jaučiu, — tai neverktumei bet džiaugtamies!

Motina atsidėkodama į jo teikiamus jei simpatijos žodžius, taip nepažįstamajam atsakė:

— Kai mano Rožytė pradėjo sirgti, — aš meldžiau gerąjį Dievulį, kad Jis paimtų ją pas Save dabar, nes dėlei taip didelio savo kūno grožio, užaugusi greitai galėjo doroje nupulti ir pagaliau savo sielą amžinai pražudyti... Ir geriausias V. Dievas, mano maldos išklausė! Aš turiu viltį, kad mano dangiškasis perlas, iškišęs iš dangaus mažutę savo rankelę, nuolatiniai rodys man kelią, ir ves mane į tą laimės ir amžinojo džiaugsmo šalį, — ten aukštai, už debesų... Aš dabar palikau viena pasauly. Jos tėvelis 2 metai laiko kaip mirė. Geidimu geidžiu ir aš, nuvykti ten, kur ji, ir jos tėvelis nuvyko!.. buvo gavęs tokio atsakymo ir iš jo išpūdzio

Artistas niekuomet savo gyvenime dar nepatyręs, kaip dabar. Jis suraminęs motiną, apleido jos butelį, o porai dienų prasilinkus, ir pačią gražiąją Airiją.

* * *

Porai mėnesių prasilinkus, artisto, p-no Davelle paveikslų studijoje, kabojo ant sienos pakabintas tik ką nupieštas tos mergaitės lavonėlio nuostabaus grožio paveikslas, po kurio apačia padėta parašas: “Tiesos grožis”.

* * *

Garsioji Notre Dame katedra Paryžiuje, buvo žmonėmis tarsi vandeniu užpilta. Sakykloje stovėjo šv. Pranciškaus sekėjas, jau nebejaunas pranciškonas kunigas.

Kas galima būtų jame pastebėti ar pažinti iš jo praeities? Rodos, nieko! Jis dėvėjo prastą pranciškono suknelę; jo liemuo buvo kiek sulinkęs, — veidas gerokai išsekęs, — tik akys dar spindėjo nuostabiai savo gražumu, — tos pačios akys, kurios kiek tai laiko atgal, viršgamtiską žmogaus grožį buvo mačiusios!

Tai buvo tas artistas - piešėjas, kurs buvo nupiešęs tą garsųjį Tiesos grožio paveiks-

lą. Pradėjęs nuo žodžių: „Palaiminti numirėliai, kurie miršta Viešpatyje“, jis pasakė labai gražų ir išpūdingą pamokslą, apie tai, kaip mūsų mylimieji Viešpatyje mirę, eina pas Baltąjį Viešpaties sostą ir prašo mums dar čia, žemėje pasilikusiems, visų reikalingų Dievo malonių, ypatingai to, kad ir mes kuogreičiau galėtume ten aukštai, su jais susijungti...

Tai buvo pirmutinis jo pamokslas, po i kunigus iššventinimo. Jis viešai per jį pasakė, kad jis yra tas artistas, kurs Dievo nuosta-

biai Apvaizdai tvarkant, buvo nuvykęs Airijon, matė tą viršgamtiską mirusios mergaitės lavonėlio grožį, vėliau nupiešė tą paveikslą, ir ten jis buvo atradęs tą veidą, kurio taip daug visar ieškojo. Ta mirusioji mergaitė, savo mažyte rankele iš dangaus kaip savo motinėlei — taip ir jam, nuolatiniai berodydama kelią, atvedė jį prie šv. Krikšto (nes jis buvo protestantas), o pagaliau ir į šventą kunigystės luomą ir aiškiausiai jam parodė tiesos grožį.

J. Butkevičius

SIT, UT EST, AUT NON SIT

KAI garsiam jėzuitų ordino generolui tėvui Ricci „šio pasaulio galybių“ buvo pasiūlyta pakeist ordino konstitucijos nuostatus, pritaikant juos gyvenamųjų laikų reikalavimams, tai jis atsakė žinomą aforizmu „Sint, ut sunt, aut non sint“ (Tebūnie kaip yra, arba visai tenebūnie).

Tų „laikų dvasiai“ atrodė, kad toks atsakymas per daug griežtas, neišmintingas, negyvenimiškas, tačiau istorija parodė, kad Ricci neklydo: jo ordinas, pergyvenęs daug audrų, paliko toks, kaip buvęs. Jei vienuolių ordinas, kurs Bažnyčios organizme tėra quasi plonas nervas, parodė tiek atsparumo ir gajumo, tai ką ir bekalbėt apie visą organizmą.

Kai „šis pasaulis“ deklaruoja, jog religinė Katalikų Akcijos veikla ir maldos namai „negali būt naudojami tam, kas priešinga konstitucijai ir įstatymams“, tai tais „nekaltais“ žodžiais pasakoma, jog konstitucija ir įstatymai nurodys Bažnyčiai gėrio ir blogio kriterijus.

Jei, pavyzdžiui, konstitucija ir įstatymai leis laisvamaniams pult katalikų doktriną, tai Bažnyčiai nevalia nei savo mokslo gint nei priešoti peikt, nes juk tai priešinga konstitucijai ir įstatymams, kurie netikėlių nelaiko savo priešais.

Sovietų Unijoje kaip tik taip ir yra: ten konstitucija pripažįsta sąžinės laisvę, bet, antra vertus, ji gina ir stiprina ateistinių komunistų, kurs, valstybės globojamas, stengiasi sunaikinti visas religijas, o ypač krikščionybę.

Vienam dienrašty buvo smerkiami Ame-

rikos lietuviai kunigai, kam jie žmones gaudina pragaru; tuo tarpu Kristus aiškiai ir pakartotinai yra pasakęs, jog pragare bus verksmas ir dantų griežimas, o tai reiškia, kad nusidėjėlių laukia amžinas liūdesys ir amžinas skausmas. Taigi ne kunigai kalti, kad pragaras yra ir kad pragare nusidėjėliams nebus gera. Jei kunigas bažnyčioj sakys, jog oficiozas klysta neigdamas pragarą, tai toks kunigo elgesys juk gali būt priešingas ir įstatymams, tačiau nė vienas doras katalikų kunigas nesivaržys nei konstitucijos nuostatais nei įstatymais, kada paliečiamos amžinosios tiesos, nors ir baisiausia bausmė jo lauktų.

Per 19 šimtmečių Bažnyčia pergyveno daug konstitucijų ir įstatymų; su vienais Ji gerai sugyveno, su kitais, pav., su antikinės Romos cezariais ir jų ediktais, varė žūtbutinę kovą, tačiau nė vienos valstybės konstitucija neįveikė Bažnyčios ir nepadarė Jos „sugyvenamesnės“, „nuolaidesnės“, labiau nutaikytos laiko dvasiai. Suvaržyta Bažnyčia niekuomet nekalba apie sagyvenimą su savo engėjais: varžydamas Bažnyčią visada pralaimėsi, — laimėt gali tik iš Bažnyčios laisvės.

Bažnyčia visada moka savo laisve naudotis ir niekuomet nepriima iš valstybės naujų gėrio ir blogio kriterijų. Ji laikosi ne valstybės konstitucijomis ir jų įstatymais, bet savo Įkūrėjų ir Jo įstatymais, vienodais visiems laikams ir visoms tautoms.

Katalikybė turi būti viso gyvenimo reguliatorium. Vidurio čia nėra ir jo niekas nesudarys. G. Kl.

Kun. Prof. Dr. J. Totoraitis, MIC.

LIETUVOS JERUZALĖ

KIEKVIENA tauta turi savo garsių ir brangių vietų. Jomis didžiuojasi, daro jų albumus, puošia jas gražiais paminklais. Kiekvienas tautietis su pagarba mini jų vardus, džiaugiasi, jei gali jas aplankyti ir visa savo akimis pamatyti.

Mes lietuviai dažnai keliaujame į užsienį, į svetimus kraštus, gėrinės jų gražią gamtą, o tuo tarpu pamirštame, kad ir mūsų brangioje tėvynėje yra taip pat labai gražių, brangių ir reikšmingų religiniu, kultūriniu ir istoriniu atžvilgiu vietų. Mes per maža tepažįstame garsiąsias savo krašto vietas; tas vietas, iš kurių yra kadaise eję arba dar ir dabar tebeeina visą Lietuvą šildantieji ir gaivinantieji šviesos spinduliai.

Viena žymiausių Lietuvoje religiniu atžvilgiu vietų yra, be abejo, Žemaičių Kalvarija, kur ji dažnai yra dar vadinama Šventąja Kalvarija.

Žemaičių Kalvarija — tai Lietuvos Jeruzalė, nes joje yra įstatyti tokie pat Kristaus Kančios keliai, tokio pat viena nuo kitos stoties atstumo, kaip ir Jeruzalėje. Liepos mėnesio pradžioje Žemaičių Kalvarija pasidaro tarsi viso krašto centras, nes į ją privažiuoja ne tik iš visos Lietuvos, bet ir iš užsienių, žmonių. Savo Šventąją Kalvariją ypačiai mėgsta lankyti patys Žemaičių žemės gyventojai. Kiekvienas žemaitis laiko sau garbe arba net ir pareiga ją atlankyti. Taip vadinamos "Didžiosios Kalvarijos" metu, kuri tęsiasi nuo liepos m. 1 dienos iki 12 d., susirenka iš įvairių Lietuvos kraštų kelios dešimtys tūkstančių maldininkų. Mažas Kalvarijos miestelis staiga pasidaro lyg koks didžiulis miestas, kuriame gyvenimas virte verda. Visos gatvės, keliai ir keleliai knibždėte knibžda nuo žmonių daugybės. Ne tik Bažnyčia, bet ir visa aplinkuma pasidaro tada lyg kokia šventovė. Visą laiką skamba galingi ir garsingi giesmių bei himnų aidai, kurie, susijungę į gražų ir didžiulį maldos vainiką, kyla prie Aukščiausiojo Sosto.

Žemaičių Kalvarijos Istorija

Žemaičių Kalvarija yra garsi ir dėl Kryžiaus Kelių, kurie su savo koplyčiomis ant

kalnų ir su jose esančiais paveikslais gyvai stato į akis Kristaus kančią; įdomi yra dėl didingos gražiai išpuoštos bažnyčios su jos puikiais altoriais, su jos rimtais pilioriais ir aukštais skliautais; daug kam brangi yra dėl stebuklingo Švenčiausios Marijos Panos paveikslų, esančio didžiajame altoriuje.

Žemaičių Kalvarija garsi yra iš senų laikų. Jau trečias šimtas metų baigiasi, kaip į ją daugybė maldininkų eina melstis ir ieškoti paguodos savo sielai. Pradžią jai davė pamaldus ir veiklus Žemaičių vyskapas Jurgis Tiškevičius. Tas rūpestingas sielų ganytojas žinodamas, kad Viešpaties Jėzaus Kristaus kančios prisiminimas greičiau gali uždegti žmonių širdis Dievo meile, popiežiui Urbonui VIII leidžiant, panorėjo įsteigti Garduose (kaip tada ta vieta buvo vadinama) Kryžiaus kelius arba Kalvariją.

Dėl to nuvažiavęs į Gardų sodžius, pats vyskupas paskyrė kalnus ir vietas, kuriose ketino statyti stacijų koplyčias; saskaitė žingsnius nuo vietos ligi vietos, kad tiek jų būtų, kiek patsai Išganytojas savo kančios laiku buvo ejęs. Kai koplyčios buvo pastatytos, pats jas šventino, eidamas takais ir barstydamas tam tyčia parvežtą iš Jeruzalės šventą žemę. Pagaliau 1639 iš popiežiaus Urbono VIII išmeldė atlaidus šioms koplyčioms: Paskutinės Vakarienės, Alyvų Darželio, Kristaus Plakimo prie stulpo, Erškėčiais vainikavimo, Nukryžiuavimo ir Palaidojimo. Vienam kunigui liepė parašyti maldas ir giesmes, kurias ligi šiol žmonės gieda, Kalvarijos kalnus vaikščiodami.

Kad prisiminimas Kristaus kančios einantiems Kryžiaus kelius būtų dar gyvesnis ir širdingesnis, vyskupas pasirūpino gauti iš Liublino dominikonų šv. Kryžiaus medžio relikviją, tai yra, dalelę to Kryžiaus, ant kurio mirė mūsų Atpirkėjas. Įdėjęs ją į gražų brangų relikvijorių paaukojo Kalvarijos bažnyčiai. Tą šv. Relikviją per didžiuosius atlaidus ar per didžiąją Kalvariją iškilmingoje procesijoje kunigai po baldakimu neša po kalnus.

Žemaičių Kalvarijos Bažnyčia

Žemaičių Kalvarijoje dabar yra puiki di-

delė mūrinė bažnyčia. Ji yra jau ketvirta iš eilės. Pirmą bažnyčia, pašvęsta šv. Jono Krikštytojo vardu, buvo ant dabar vadinamo šv. Jono kalno už Varduvos upelio. Antrą pastatė vyskupas Jurgis Tiškevičius medine, kaip ir pirmąją, toje vietoje, kur dabar yra vienuolyno sodas ir pavedė ją vienuoliams dominikonams, įsakydamas jiems, kad lankantiems Kryžiaus kelius kalnuose jie apsakinėtų karčią Atpirkėjo kančią ir mirtį. Kai ta paseno, vyskupas Antanas Tiškevičius 1750 pastatė naują didesnę medinę, išgrąžino ją 24 altoriais ir pašventino. Tos bažnyčios vietoje dabar yra maža medinė koplytėlė, po kuria yra palaidotas vyskupas Jurgis Tiškevičius, vyskupo Antano Tiškevičiaus parvežtas iš Karaliaučiaus.

Tai bažnyčia dar gerai tebesant, dominikonai, turėdami šiek tiek pinigų, užsigeidė gražesnių, didesnių ir mūrinių, Dievo namų. Dėl to 1783 padėjo pamatą naujai. Bet, pinigams greit išsibaigus, dominikonai pamatė, kad nestengs pastatyti savo lėšomis. Tada jų vyriausybė atsiuntė į Ž. Kalvariją iškalbingą, veiklą kun. Vaitkevičių. Tas visoje Žemaičių vyskupijoje sakė bažnyčiose pamokslus ir rinko bažnyčiai statyti aukas. Taip, žemaičiams padedant, 1823 m. buvo baigta statyti nauja didinga bažnyčia. 1824 m. iš senosios buvo perkelti į naująją altoriai ir žnta laikyti pamaldos.

Šios bažnyčios stogas buvo gontinis ir lubos medinės. 1896 m. kilo Žemaičių Kalvarijoje gaisras. Vėjas degančias kibirkštis užnešė ant bažnyčios stogo ir ji sudegė. Kas galima buvo išnešti iš jos, buvo išgelbėta nuo ugnies: Švenč. Sakramentas, šv. Kryžiaus Relikvija, stebuklingasis Švenč. Panos Marijos paveikslas ir kita. Žuvo ugnyje buvęs zokristijoje dominikonų knygynas su knygomis, įvairiais rankraščiais ir dokumentais.

Bažnyčia buvo atnaujinta. Žemaičiai vėl jai sumetė lėšas. Atstatant buvo įvesta pagerinimų: bokštai buvo paaukštinti iki 23 sieksnių, vietoje sudegusių lubų buvo iš plytų sugaubti gražūs skliautai, altoriai pastatyti mūriniai, asla išgrįsta baltomis ir juodomis cemento plytomis, stogas apdengtas geležine skarda, vidus gražiai ištapytas. Taip atnaujinta bažnyčia su trimis jos navomis, kurių vidurinė, aukščiau iškilusi už šonines, turi antrą langų eilę, su dviem eilėmis pilio-

rių, aukštai laikančių gražius skliautus, su dvylika gražių altorių, kurių didžiajame yra stebuklingas Švenčiausios Marijos Panos paveikslas, su jos iškilmingu ramiu rintuuru, yra viena iš gražiausių ir didžiausių Lietuvoje.

Stebuklingasis Dievo Motinos Paveikslas

Didžiajame altoriuje yra stebuklingas Švenčiausios Marijos Panos paveikslas, prieš kurį per didžiuosius Kalvarijos atlaidus maldininkai karštomis maldomis prašo Dangaus Karalienę paguodos sielai ir pagalbos savo kūno reikalams.

To stebaklingo paveikslo istorija yra šiočia. Dominikonams Kalvarijoje įsikūrus, vienas jų Petras Pagačevskis, savo valdžiai liepiant, iškeliavo į Rymą, aukštųjų mokslų eiti. Ryme jis apsigyveno pas dominikonus buvusiam jų ligonbutyje, kuriame buvo pakabintas Švenč. Marijos Panos su Kūdikiu Jėzum paveikslas, vieno Dominikono ant drobės nutapytas. Petras naktimis prieš tą paveikslą, dažnai įelsdavosi ir kartais apie Kūdikielį ir Švenčiausios Motinos galvą išvysdavo dangišką šviesybę. Vieną kartą vienas vienuolyno brolis Romualdas staiga ir sunkiai susirgo. Tada Petras, užsižiebęs žvakę prieš tą paveikslą, ėmė karštai melstis už brolių, prašydamas gražinti jam sveikatą. Marija išklansė savo tarno maldos ir ligonis atsikėlė sveikas. Tokį stebuklą patyręs, Petras, grįždamas į Žemaičius, išsipašė iš dominikonų dovanoti jam tą paveikslą, parsivežė jį į Ž. Kalvariją ir pavedė jį vienuolyno vyresniajam. Tasai laikė tą brangią dovaną savo kambaryje ir nekartą regėdavo tame Paveiksle tokią pat šviesybę, kaip ir Petras.

Tam vyresniajam mirus, užėmė jo vietą Petras. Tas iškilmingoje procesijoje nunešė tą paveikslą bažnyčion ir padėjo didžiajame altoriuje. Nuo tada garsas apie Stebuklingąjį Paveikslą vis labiau plėtėsi ir vis daugiau žmonių ėmė lankyti Kalvariją. Visi jie ieškojo tos stebuklingosios "Nusidėjėlių Užtarytojos" įvairių pagalbų, nes toji gera Motina nevieną jau pagalbėjo ir nevienam nušluostė ašaras. Ėmė darytis stebuklų. Jų tikrumui iširti dvasinė valdžia paskyrė komisiją, kurioje buvo kun. Mikalojus Blačkauskas ir kun. Mik. Paustriejus, abu Žemaičių

vyskupijos, vienas kartošas, antras kanau-ninkas. Juodu, atvykę į Ž. Kalvariją 3 gegu-žės 1643 m., išklausė liudininkų, mačiusių įvykčius stebuklus, esant prie to daugeliui kunigų ir tarp jų kun. Jonui Černiauskui, apaštališkam notarijai, ir daugeliui žymių pa-saulinių asmenų, surašė protokolą, kuriuo remdamosi dvasinė valdžia tą paveikslą pa-skelbė stebuklingu.

Stebuklai buvo įrašomi į knygą. Tik ta knyga sudegė per gaisrą, bažnyčiai užside-gus 1896 m. Apie stebuklus Ž. Kalvarijoje paminėjo savo rašte Kojalavičius 1650. Jis rašo, kad ten įvyksta ypatingų išgijimų iš įvairių ligų ir užrašė vieną mirusio prisikė-limą. Birželio mėnesyje 1648 vieno kilmingo padarė įžadą lankyti Gardų kalnus drauge Žemaičių pono Lvovičiaus mirė sūnas. Tėvas su sūnum, jei jis atgytų, ir pėsčiam apeiti šventas Kryžiaus Kelių vietas. Sūnus atgi-jo ir abu dalyvavo liepos mėnesio šventėje, dėkodami Dievui už taip didelę malonę. Tas įvykis vieno mačiusio buvo eilėmis aprašy-tas ir spaudoje paskelbtas 1638 m.

Apie tą P. M. paveikslą prikabinta daug votų: sidabrinių širdžių, rankų, kojų. Žmo-nės, kurie per P. Marijos užtarimą buvo čia atgavę sveikatą ar kokią kitą malonę, tais votais reiškė savo padėką Dievui.

Taip Ž. Kalvarija išgarsėjo ir ją per di-džiuosius atlaidus iš seno kas metai lanko didelė daugybė žmonių. Buvo laikas, kad klebonai drauge su savo parapijos žmonė-mis būriais, giedodami ir meldamiesi, vyk-davo lankyti Kryžiaus Kelių. Susirinkdavo net iki 20 ar 30 tūkstančių žmonių. Iškil-mingai procesijoje kompanijas Dominikonai taip pat iškilmingai pasitikdavo, gražia pra-kalba pasveikindavo ir įvesdavo į bažnyčią.

Žemaičių Kalvarija ir dabar gausiai žmo-nių yra lankoma. Čia ne vieną paguodžia ir skausmo ašaras nušluosto Stebuklingoji Die-vo Motina.

Dominikonai Ž. Kalvarijoje nuo 1644 m. laikė mokyklą, 1803 m. įkūrė progimnaziją. Rusų valdžia po sukilimo, spausdama kata-likus 1836 m. ją uždarė. Dominikonus ėmė spausti, drausdama jiems priimti naujų kan-didatų, pagaliau 1889 m. išvežė ir paskutinius dar gyvus likusius.

Kunigai Marijonai Žemaičių Kalvarijoje

Įsikūrus Telšių vyskupijai, Jo Ekscelenci-ja Tėlšių vyskupas Jastinas Staugaitis Ž. Kalvariją su jos bažnyčia ir Kryžiaus Keliias pavedė vienuoliams Kunigams Marijonams. Kunigai Marijonai toliau varo kadaise do-mininkonų pradėtus darbus. Bažnyčioj pa-laiko tą pačią pamaldų tvarką, kuri iki šiol yra išlikusi nuo domininkonų laikų. Veda aplinkinėse parapijose misijas, rekolekcijas. Uoliai remia ir palaiko organizacinį veikimą, ypač jaunimo tarpe. Laiko pradžios mokyk-lą, kurioje mokytojauja seserys vienuolės. Mokykla aplinkinių žmonių taip mėgiama, kad net nepajėgia visų sutalpinti norinčių joje mokintis. Kaip prieš porą šimtų metų, domininkonams ją valdant, buvo pasidariusi Žemaitijos kultūros centru ir protestantizmo antplūdžio suvarginto tikėjimo atgaivintoja, taip ir dabar, šiais moderniškiosios bedievy-bės laikais, Žemaičių Kalvarija lyg spindu-liuojanti saulė skleidžia atsigavtinimo spin-dulius aplinkui. Kunigų Marijonų vienuoly-nas pasidarė ne tik Žemaičių Kalvarijos, bet ir jos apylinkių centras. Daug tikisi kasdienių reikalų suvarginti žmonės iš jo dvasinės paramos ir paguodos. Ir neapsivils. Kunigų Marijonų vienuolija sparčiai augdama savo narių skaičiumi su didesne jėga eis žmonėms į pagalbą. Vienuoliai, būdami savęs atsiža-dėję, galės visiškai pasiaukoti kitiems.

Po kelerių metų bus suėję trys šimtai metų, kai įkurti ant kalnų kryžiaus keliai. Tas sukaktuves Marijonai norėtų pažymėti tuo, kad būtų atnaujintos kalnų koplyčios, kurios beveik visos jau reikia taisyti. Mari-jonas kun. Pr. Meškauskas jau ėmė rinkti aukas ir jau atnaujino dvi koplyčias. Dieve duok, kad Žemaičiai prie to prisidėtų savo gausiomis aukomis, kaip buvo padėję statyti bažnyčią ir po gaisro atnaujinti.

Skerdynių Kraštas

Vienas prancūzų žurnalas "Etude" pa-duoda statistikos žinių iš Sovietų Rusijos gyvenimo. Esą apskaičiuojama, kad per dvi dešimtį metų valdymo bolševikai Sovietų Rusijoje išžudyta nemažiau kaip dvidešimts penki milijonai žmonių. Pati bolševikų spau-da pripažįsta nudėjusi 6,000,000 šeimų arba apie 30,000,000 gyvybių.

K. Steponis

MŪSŲ VADAI

(Pabaiga)

Eikime ir pažiūrėkime kunigo darbų ir pamatysime, kiek daug kunigas duoda žmonijai. Pirmiausia savo maldomis. Jis Dievo išrinktasis, tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, Dievo įgaliotinis. Dėl to ir jo maldos bei aukos Dievo akyse turi didesnę vertę. Kunigai daugiau meldžias, kaip tikintieji. Jie laiko kasdien šv. mišias, kasdien kalba brevijorių ir šv. rašančių. Jie prašo pasigailėjimo nusidėjėliams ir paklydusiems, geriešiams išstvermės, kenčiantiems palengvinimo ir suraminimo. Kiekvienas klebonas kasmet atlaiko 90 šv. mišių už savo parapiją. Tad kokios naudos neša parapijai ir kraštui vien tik kunigo maldos! Kiek nusidėjėlių dėl to pasitaiso? Kiek paklydusių suranda tikrą kelią? Kiek ligonių atgauna sveikatą? kiek kenčiančiųjų — suraminimą?..

Šalia maldų kunigas duoda žmonijai didžiausius turtus, kokius tik Dievo įgaliotas mirtingasis gali daoti, šventais sakramentais — **Dievo malonę**. Be Dievo malonės visi žmonės eitų pragaran, nė vienas nebūtų išgelbėtas. Ir dėl to, ką reiškia auksas, sidabras ar brangakmeniai prieš tuos turtus, kuriuos mums teikia kunigai?

Be to, kiek gėrybių kunigai duoda žmonijai savo **pasakytu ar parašytu žodžiu**? Pasakytu ar parašytu žodžiu kunigai atvertė pasaulį. Niekas kitas tiek nekalba, tiek nerašo kaip kunigai. Tik kunigai turi tą dievišką meną be didelių iškalbos pastangų minias įtikinti, patraukti, nuliūdusius paguosti, kenčiančius suraminti, nusidėjėlius pataisyti. — Savo rimtais žodžiais, kiek žmonių kunigai išgelbėjo nuo savižudybės, nuo desperacijos, nuo nedoro gyvenimo, kiek žmonių jiems už tai yra dėkingi, žino tik kunigai ir V. Dievas.

O kur dar kiti kunigų rūpesčiai ir darbai? **Labdarystė** neapsieina be kunigų, **organizacijos** negyvuotų, mūsų tautos **švietime** irgi matytusi žymi spraga, nes pirmosios mokyklos buvo kunigų rūpesčių steigiamos. Pagaliam, jei ne kunigija, klausimas, ar būtų išsilaukusi mūsų tauta svetimųjų verguvėje.

Jei ne kunigija, neturėtum nė tos aukštosios kultūros bei civilizacijos Europoje, kuria taip didžiuojamės. Kaip toli užpakaly pasiliko tos tautos, kurios neturėjo katalikų kunigijos, pav., Azijos ir Afrikos tautos? Kiek kunigija yra pastačiusi kultūros paminklų bažnyčių, kiek koplyčių, kiek mokyklų, kiek kitų gražių trobėsių?.. Varbu bau, ar tie, kurie mėgsta kunigus vadinti dykaduoniais, bus daugiau pasidaravę už kunigus žmonijos labui.

Tikinčiųjų garbė to reikalauja

Atsižūrint į tą aukštą vietą, kurią kunigas užima Dievo karalystėje, atsižūrint ir į tas geradarybes, kunigų suteiktas žmonėms, atsižūrint ir į tą baisią kunigų neapykantą, tikintieji žmonės turėtų kunigus laikyti ypatingoje pagarboje. Mes negalime taip elgtis, kaip tas graikas, kuris norėdamas išstremti didįjį ir teisųjį karo vadą Aristidą, kreipiasi į jį patį, prašydamas, kad jis parašytų savo vardą ant balsavimo lentelės. (Žinoma, tas žmogus nepažino Aristido). Šis jo paklausė: “Ką tau blogo padarė Aristidas?” — “Nieko blogo”, atsakė paklaustasis, “aš jo net nepažįstu, bet man nepatinka tas faktas, kad aš girdžiu jį giriama, kaip doresnį ir teisingesnį už kitus”. Taip tas žmogus buvo pasmerktas išstremti tik dėl to, kad jis buvo geras ir doras. — Ar ne panašūs tikslai yra ir tų, kurie viešai ir slapta grąšina ir kolioja kunigus? Ir jie nori nusikratyti kunigais dėl to, kad kunigai yra už juos geresni, doresni ir daugiau nusipelnę.

Šių laikų klebonai jau nebepretenduoja į tuos šunnius vežimus, traukiamus trijų ar keturių arklių, bet ir mūsų laikais būtų didelė gėda tikintiesiems, jei jų klebonas vaikščiotų raskurės, apdrisęs, jei jis turėtų eiti kartu su savo bernu laukų artį, mėšlą vežti, piauti ir t.t. Ir mūsų laikų **tikinčiųjų garbė** reikalauja, kad klebonas ir kunigai nestokotų pragyvenimo išteklių, kad jie būtų visų gerbiami ir mylimi. Ir jie patys sutikę kunigą, turi jį pasveikinti krikščionišku sveikinimu: “Garbė Jėzui Kristui”.

Paklausimams Atsakymai

Ar yra kokie ypatingi atlydai už ražančiaus sukalbėjimą prieš švč. Sakramentą?

Taip, yra. Rugsėjo 4 d., 1927 metais, popiežius paskelbė, jog tie, kurie sukalba vieną ražančiaus dalį prieš švč. Sakramentą (išstatytą ar neišstatytą) gali pelnyti visuotiną atlydą. Sąlygos yra paprastos, būtent: išpažintis ir švč. Komunijos priėmimas. Nėra reikalo visas penkias ražančiaus dalies paslaptis vienu žygiu sukalbėti; galima vieną ar kelias paslaptis dabar, o kitas vėliau sukalbėti. Svarbu, kad tą pačią dieną visa ražančiaus dalis būtų sukalbėta prieš švenčiausiąjį.

Ar yra reikalo pašnabždomis kalbėti ryt, metines ir vakarines maldas? Kaip su tomis maldomis, kurias nuodėmklausis užduoda už atgailą?

Nėra reikalo maldas kalbėti pašnabždomis. Žiūrėkit, net kunigams kalbantiems brevijorių nėra pareigos taip maldas kalbėti, kad patys save girdėtų tariant žodžius. Lūpinė malda skiriasi nuo minties maldos arba mąstymo tuomi, kad lūpinėje maldoje žodžiai tikrai yra tariami, nors ir negirdimai. Minties gi maldoje lūpų, liežuvio ar kitų kalbėjimo padargų, nevartojame. Taigi, lūpinėje maldoje pakanka, jog žmogus melsdamasis jaustų, jog taria žodžius, bet visai nėra reikalo maldas kalbėti pašnabždomis ar taip garsiai, kad pats girdėtų tariamus maldos žodžius. Taip pat reikia kalbėti ir atgailos maldas.

Jeigu tėvas papildytų savizudystę, ar tai sudarytų sūnui kliūtį tapti kunigu?

Nors toks įvykis yra labai nelaimingas, tačiau sūnui nesudarytų jokios kliūties siekti kunigystės ir tapti kunigu.

Ką reiškia "amžinasis gyvenimas", kurį minime kalbėdami "Tikiu į Dievą Tėvą"?

Tais žodžiais išreiškiame mūsų tikėjimą į dvyliktąjį Apaštalų sudėjimo punktą, būtent, jog po šio gyvenimo yra dar kitas gyvenimas, kuris amžinai tęsis ir jog teisieji (t. y.

numirusieji pašvenčiatmos malonės stovyje) jaomi amžinai džiaugsis. Taipgi išpažįstame mūsų tikėjimą į žmogaus sielos nemirtingumą ir jos likimą po gyvenimo šiame pasaulyje. Mūsų Viešpats, piešdamas paskutinio teismo eigą, kalba apie šį sielos likimą evangelijoje surašytoje pagal šv. Matą (XXV, 46).

Ar sekantieji veiksmai yra nuodėmingi, būtent: sekmadienyje šokti; sekmadienyje pirktis saldinių ar kokių gėrimų?

Šokimas kaip šokimas nėra nuodėmingas nei sekmadienį, nei pirmadienį, nei kitą kurią dieną. Tačiau, aplinkybės gali padaryti jį nuodėmingą, pavyzdžiui jeigu koks šokimas yra nepadorus, arba jeigu šokimas sutrukdo tinkamai Dievą sekmadienį pagerbti.

Tokių leistinų pasilinksminimams ar troškuliui ravaryti dalykų kaip saldinių, ar nesvaiginančių gėrimų (soft drinks) pirkimas sekmadieniais nėra nuodėmė. Taigi, išvažiuavęs kur į daržą, arba į mūsų taip vadinamus "piknikus" galima be jokios nuodėmės pirkti saldinių, "papsų" ar kitų panašių dalykų ir net draugui "užfundyti"!

Ar palmės po metų laiko praranda savo pašventinimą?

Nepraranda, tačiau reikėtų kas metai naujų palmių įsigyti, senas gi sudeginti.

Kiek metų reikia turėti įstojimui į vienuoliją?

Bažnyčios teisės reikalauja, jog stojantieji į vienuolijos novicijatą būtų sukakę bent penkiolika metų. Daug vienuolijų, tačiau, reikalauja didesnio subrendimo.

Kas yra tinkamiau daryti per palaiminimą su švenčiausiuoju: muštis į krūtinę ar persižegnoti?

Kadangi per šią apeigą apturime palaiminimą — paties Kristaus palaiminimą — atrodo tinkamiau persižegnoti negu kad muštis į krūtinę. Šiame atvejuje, tačiau, leista kiekvienam sekti savo asmeninias pamaldumo palinkimus. Nėra jokio įsakymo ar pareigos nei vieną nei kitą daryti.

APIE VATIKANO ĮTAKĄ VALSTYBĖS

KAIRIOJI spauda dažnai raukosi, kam Vatikanas kišasi į kitų valstybių vidaus reikalus, globodamas katalikiškas organizacijas: tatai esą priešinga valstybės suverenitetui. Sakoma, kad jeigu kitos valstybės nenurodo Vatikanui, kokias organizacijas jis turi savo teritorijoj globot, tai ir Vatikanas neturėtų per konkordatus reikauti laisvės tam tikroms organizacijoms.

Šitoks liberalų priekaištas yra kiaurai sofistiškas.

Vatikano valstybė yra tam, kad sudarytų apsaugą Šv. Sosto veikimui pasauliniu mastu. Kai bet kuri valstybė daro sutartį su Šv. Sostu, tai toji sutartis nėra dviejų suvereniškų valstybių sutartis, bet valstybės sutartis su pasaulio katalikų vadu.

Popiežiaus įtaka nei sumažėjo nei padidėjo nuo to, kad Mussolini pripažino Vatikanui suverenitetą. Ir būdamas "Vatikano belaisviu" Šv. Tėvas darė sutartis su kitomis valstybėmis, taigi Šv. Sosto galybė yra ne ta, kad jis pripažintas Vatikano suverenu, bet ta, kad viso pasaulio katalikai jo klauso ir tai be atodairos į tą faktą, ar kitos valstybės pripažįsta Vatikano suverenitetą ar ne.

Popiežiaus įtaka bet kuriai tautai bei valstybei yra tiesiai proporcingai to krašto katalikų susipratimui bei moraliniam atsparumui. Vien konkordatas, kad ir sąžiningai valstybės vykdomas, ilgam laikui negali katalikybės palaikyt gyvenime, jei pačių katalikų gyvenimas nebus kaip reikiant katalikiškas.

Tikroji garantija krikščionybės apsaugai yra "konkordatas", padarytas tarp žmonių širdžių ir Kristaus religijos, tarp tikinčiųjų organizacijos ir Bažnyčios.

Tikinčiųjų katalikų sąžinė sudaro esminę kiekvieno konkordato jėgą. Kur katalikams trūksta idealizmo, veikimo ir savo socialinių pareigų supratimo, ten konkordato jėga ir įtaka negali būt patvari, ten konkordatas galioja tik laikinai, iki pirmos politinės audros.

J. G.

BRIGITOS DVGUBA PERGALĖ

LONDONE kitados gyveno išdidus ponas, kuris nepraleisdavo progos pašiepti katalikų tikėjimą ir papročius. Kartą didikų sueigoje, kaip ir paprastai, buvo puolamas tikėjimas, tačiau minėtasis ponas į didikų juokavimus visai nekreipė dėmesio. Vienas iš didikų staiga pasikėlė iš vietos ir prisitartinęs prie jo tarė, kodėl tu taip pasikeitei, nes pirmiau buvai vienas pirmutinių, kurs pašiepdavai tikėjimą? Jis jam atsakė, nesistebėk kodėl aš taip pasikeičiau ir nedalyvauju jūsų betikslėse kalboje, nes aš matau jūsų didelį išminties trūkumą. Aš jau truputį patyriau katalikų tikėjimo vertybę. Keletą dienų atgal buvau labai užimtas savo ofise ir užtrukau ilgiau negu paprastai. Prireikus popieros, kuri buvo kitame kambaryje, išėjau jos pasiieškoti ir ilgesnį laiką užtrukau. Tuo tarpu viena mano tarnaičių, katalikė, atėjo išvalyti ofisą, pabeldė į duris ir negavus atsakymo, ji manė, kad aš jau buvau išėjęs ir todėl įėjo ofisan patvarkyti. Ofise ant stalo buvau palikęs didelį pinigų pluoštą ir iš gretimojo kambario man buvo matoma. Brigita įėjus ofisan, pastebėjo ant stalo auksinius pinigus, padėjus kibirą ir šluotą prisitartino prie stalo ir jau pradėjo tiesti ranką į pinigus, bet štai staiga persižegnojo ir baisiai ištarė: "Kristaus kryžius tebūnie tarp manęs ir mano pono pinigų"! Tai padarius, atsisuko ir bėgte išbėgo iš kambario. Iš skubumo pamiršo pasumti kibirą ir šluotą. Aš būdamas gretiniame kambaryje viską gerai prisiziūrėjau, ir tas padarė į mane didelį įspūdį.

Šis nuotikis mane įtikino, kad katalikų tikėjimas nėra koki tai prietarai, bet galinga religinė jėga, kuri priduoja pagundos metu didelį atsparumą. Todėl aš jau daugiau nepašiepsiu to, ką laikau dabar šventa ir būtina. Daok Dieve, kad mes visi būtume toki teisingi ir geri kaip mano geroji tarnaitė Brigita.

A. J. M.

Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių rūbuose, viduje gi yra plėšrieji vilkai. (Mato 7, 15).

Ivykiai Katalikų Pasaulyje

Pamaldos už mirusį Kardinolą buvo Titulinėje bažnyčioje

Vatikanas. — Liepos 18 d. įvyko laidotuvių pamaldos už mirusį kardinolą Serafini, kardinolų tarybos kongregacijos prefektą, titulinėje mirasioio bažnyčioje Santa Maria sopra Minerva, Romoje.

Arkivyskupas Tito Trocchi, Camera Apostolica generalinis auditorius, laikė gedulo Mišias.

Pamaldose buvo 22 kardinolai, 40 arkivyskupų ir vyskupų, diplomatai ir Popiežiaus rūmų nariai.

Kardinolų kolegijos dekanas kardinolas Granito Pignatelli di Belmonte suteikė pasakutinę absoliuciją.

Kardinolas Yra Siouxo Indijonų Vadas

Praha, Čekoslovakija. — North Dakota valstybės Sioux indijonai vyriausioju garbės vadu pasiskyrė kardinolą Kasparą, Prahos arkivyskupą.

1926 metais kardinolas Kasparas buvo Hradec Kralovec vyskupas. Jis dalyvavo tarptautiniam Eucharistiniam kongrese Chicagoj, Po kongreso lankydamas Amerikos idomesnes vietas jis atlankė ir Šv. Mykolo indijonų misija North Dakotoje.

Indijonai kardinolą, (tuometinį vyskupą) Kasparą taip daug pamilo, kad dabar ir paskelbė jį savo vyriausioju garbės vadu. Ir apie tai gražiu laišku čia pranešė pačiam kardinolui.

Mirė žymus Chicago katalikas veikėjas

Neseniai išvykęs į Europą atostogauti nuo plaučių uždegimo Norvegijoje mirė Chicago prekybos ir žymus katalikas veikėjas D. F. Kelly, 69 m. amž.

Šįmet balandžio mėnesį jis pasitraukė iš Fair parduotuvės prezidento vietos ir birželio 29 su žmona išvyko į Europą.

Velionis buvo katalikų labdaros organizacijos Chicagoj prezidentas. Dviejų Popiežių buvo atžymėtas. Jis daug dirbo ir visuomenės reikalais.

Mirusiojo kūnas bus parvežtas į Ameriką.

Naujas Biblijinės Komisijos Prezidentas

Vatikanas — Pontifikalinės Biblijinės (Šv. Rašto) komisijos prezidentu vietoje mirusio kardinolo Bisleti paskirtas kardinolas Tisserant.

59 metų amžiaus iššventino į kunigus

Italas Alfredas Morettis, gyvenęs Jungtinėse Valstybėse, iššventino į kunigus, turėdamas 59 metus amžiaus. Morettis jau nuo pat jaunų dienų turėjo pašaukimą į kunigus, tačiau per ilgus metus sutikdavo tokias kliūtis, kurios neleisdavo jam pasiekti užsibrėžto tikslo. Jo tėvai, netekę turto, mirė, ir jo globai paliko jaunesnieji broliai ir seserys. Per ilgus metus dirbo fizinį darbą ir, tik išauklėjęs ir išmokęs jaunesniuosius, pats įstojo į vidurinę mokyklą, kurią baigė jau gerokai pagyvenęs. Vėliau įstojo į kunigų seminariją ir šiomis dienomis atlaikė pirmąsias mišias.

Įstatymai Dėl Pornografinės Literatūros

Prancūzija yra pagarsėjusi savo pornografiniais leidiniais. Tačiau patys Prancūzijos įstatymai gana griežtai žiūri, kad dorovės neįžeistų spaudiniai, statulos, paveikslai. 1882 m. išleista ir 1908 m. papildytu įstatymu numatoma už šios rūšies nusikaltimus nuo vieno mėnesio iki dviejų metų kalėjimo arba nuo 100 iki 500 frankų. 1928 m. Paryžiuje teismas buvo pritaikęs šias bausmes vienam dienraščio leidėjui tik už įdėtą nepadorią reklamą. Kiekvienas pilietis gali šaukti teismą prieš nepadorią knygą, statulą, piešinį.

Taigi įstatymai gana griežtai galima taikyti, bet visa bėda, kad jie retai kada taikomi.

Tarptautinis Laisvamanių Kongresas J.A.V.

1939 m. Jungt. Amerikos Valstybėse įvyks tarptautinis laisvamanių sąjungų kongresas. Jau dabar bedievių ir laisvamanių organizacijų unija su šūkiu "Galvojimo ir kulto laisvė" pradėjo smarkią propagandą, kad žmonės kongresui nateiktų ir sudarytų palankią

atmosferą ateizmui.

Po to, kai Britų vidaus reikalų ministeris pareiškė, kad uždrandimui rudenį šaukiamam laisvamųjų kongresui Londone nėra jokio įstatymo, konservatyviųjų atstovas Ramsay kitą savaitę įteiks žemesniems parlamento rūmams įstatymo projektą, suvaržantį užsieniečius. Šis įstatymo projektas pakeis 1913 m. išleistą svetimšalių įstatymą ta prasme, kad užsieniečiai negalės dalyvauti susirinkimuose, kurie turi tikslų platinti ateizmą.

Nacionalistai Prieš Konfesines Mokyklas

Pirmą kartą tikrinant politinius vadus Vienos apylinkės vedėjas Globoenik pareiškė, kad partija apimanti visas gyvenimo sritis, išskyrus konfesinius klausimus. Čia partija nenorinti įsikišti. Paliekama atskiriems žmonėms apsispręsti, ar jis laisvai nori tikėti į savo Dievą ir Apvaizdą, ir ar jaučiasi surištas su viena ar kita religija. Iš kitos pusės nacional socialistai laukia ir reikalauja, kad Bažnyčia apsiribotų tik rūpinimusi žmonių sielų reikalus. "Mes nenorime, kad religija taip toli vestų, ir skirtų evangelikų ir katalikų mokyklas. Iš visų partijos narių aš laikiu, kad jie savo vaikas siųstų tik į bendrąsias mokyklas ir vengtų konfesinių".

Freiburgo Arkivyskupas Pliekia Nacius Kaipo Bažnyčios Priešus ir Pagonis

Amsterdamas, Olandija. — Per šv. Ulrieko šventę Tolmoose, Juodąjam Šile, Vokietijoje. Freiburgo arkivyskupas K. Groeberis 3.000 tikinčiųjų sakė pamokslą apie gresiantį Bažnyčiai pavojų Vokietijoje. Bažnyčios priešai jau ima vykdyti savo planą išgriauti visoki religini gyvenimą, sakė arkivyskupas. Jie prieš Bažnyčia kelia visokius nebūtus daiktus. Kaltina Bažnyčia dėl kaikurių viduriniiais amžiais gyvavusių sąlygų.

Bažnyčios priešai visiškai atmeta pradinę nuodėmę, pareiškė arkivyskupas. Jie atmeta nuodėmių atleidimą, tvčiojasi iš išganymo. Renčia vasarinio saulėtumo šventę su pagoniškomis apeigomis. Kiekvienam žingsny skaudžiai puola Bažnyčią. Kliudo katalikams vykdyti gailestingumo aktus. Jie net ima abejoti apie katalikų patriotingumą ir šaliai ištikimybę.

Arkivyskupas garsiu balsu nurodė, kad

prigimties įstatymas ir konkordatas užtikrina Vokietijos katalikams religines ir kitas teises. Tačiau priešai ir tai neigia. "Teapšviečia Dievas dieviškąja šviesa protus tų, kurie skirti mus valdyti", pareiškė arkivyskupas.

"Šiandien" pabrėžė ganytojas, "yra klausimas, ar vokiečių širdys turės teisę išlaikyti savo religinius įsitikinimus, savo tikėjimo saulę ir krikščionišką ramybę siaučiant iš visų pusių pavojams. Mus visus nepaprastai sukrečia didėjantis savažudybių skaičius".

Vyskupas reiškė vilties, kad Vokietijos katalikai pasiliks ištikimi savo Bažnyčiai, nepaisant priešų šėlimo.

IŠ LIETUVOS GYVENIMO

Paminklas Dariui ir Girėnui Bus Ažuolyne

Komitetas galutinai patvirtino anksčiau numatytą paminklui statyti vietą. Paminklas bus statomas Sporto aikštės ašyje, apie 100 m. už įėjimo į valst. aikštyną, fasadu į Parodos gatvės galą. Paminklas bus apie 23 m. aukščio ir dominuos visą įėjimą į Ažuolyno parką.

Kiek Lietuvoje Gyventojų

Centrinio Statistikos Biuro duomenimis, 1937 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje buvo 2,549,668 gyventojai. 1936 metų gale Lietuvos gyventojų skaičius siekė 2,526,535.

Pašventino Bažnyčios Pamatus

Kurkliai. — Pašventinti naujai statomos Užanvežių bažnyčios pamatai. Užanvežių k. yra pradžios mokykla, elektra varomas pulk. A. Banėno malūnas ir lentpiūvė.

Bažnyčia projektuojama skirti šv. Marijos — Taikos Karalienės — garbei. Pašventinimo apeigas atliko Kurklių kleb. kun. St. Telksnys. Iškilnėse dalyvavo apie 2000 žmonių.

Kelius apsodins vaisiniais medeliais

Šakiai. — Šakių apskr. taryba, norėdama pažymėti artėjančią Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktį, natarė 1943 metais pradėti kelius sodinti vaisiniais medeliais. Valsčių savivaldybėms pavesta išsiaikinti su vie-

tos agronomais ir pasirūpinti, kad iki to laiko pakankamai keliamis apšodinti vaisinių medelių būtų užauginta. Juos auginti numatyta pavesti jauniems ūkininkams ir mokykloms. Kiekvieno valsčiaus savivaldybė turi pati pasirūpinti medelių jo ribose esantiems keliamis apšodinti. Jei šitam sumanymui įgyvendinti neatsiras ypatingų kliūčių, ateityje visi Šakių apskr. keliai bus vaisiniais medeliais apšodinti. Tai bene vienintelis Lietuvoje savivaldybės sumanymas mūsų kraštą pagražinti.

Puošiamas Miestelis

Ariogala. — Paskutiniaisiais metais Ariogalos miestelis gerokai aptvarkytas. Vytauto gatvė apšodinta liepaitėmis, pastatyta nemaža naujų namų, aptvarkyti bei pagražinti senų namų fasadai.

Be to, valsčiaus taryba paskutiniame posėdyje nutarė iškelti iš miestelio centro turgavietę, o jos vietoje įrengti poilsio vietą — skverą. Šio nutarimo įgyvendinimas dar daugiau prisidės prie miestelio pagražinimo.

LIETUVIAI AMERIKOJE

Lietuvių Diena

Marijonų Rėmėjų Čikagos apskrities metinis piknikas pasisekė. Matyt buvo gerai prisirengę Tėvų Marijonų rėmėjai, prieteliai ir jų darbų mylėtojai. Programa buvo įdomi ir įvairi. Visi džiaugiasi žmonių duosnumu ir nuoširdumu.

Grižo Iš Atostogų

Po dviejų savaitių gero poilsio jau Tėvų Marijonų klierikai pradeda grįžti iš atostogų. Tikimės jų skubas grįžimas nebuvo be priežasties. Per rėmėjų pikniką jie sudarė asistą per iškilmingąsias šv. Mišias o choras giedojo. Džiaugiamės tuomi ir linkime pasisekimo naujiems mokslo metams.

Svečiai

Praeitą savaitę atsilankė į dienraščio

“Nusiramink, sesute! Viskas praeina. Kuomet nors pasibaigs mūsų gyvenimas, mirtis praeis pro šalį, ir tada džiaugsimės gyvenimu, tikrųjų gyvenimu milijonus amžių, vi-

“Draugo” redakciją, svečiai iš Marianapolio Kolegijos. Tarp jų buvo dvi seselės, Nekalto Prasišėdimo šv. Panelės Marijos vienuolyno, J. Pilipauskas, kolegijos lietuvių kalbos mokytojas ir studentas J. Klebauskas. Pasisvečiavę, visi grįžo automobiliu į Rytus.

Ligoninės Kapelionas

Trumpam laikui išvažiuojant šv. Kryžiaus ligoninės kapelionui po savo ligos pasilsėti, jį pavaduos gerb. kun. Petras Biskis, MIC., TT. Marijonų seminarijos profesorius.

Vyčių XXVI Seimas

Seimas buvo sėkmingas. Atidarymo seime iškilmingas mišias laikė Jo Malonybė pral. Krašas. Pritaikintą pamokslą sakė gerb. kun. J. Mačiulionis, MIC. Svečių daug. Nuotaika buvo pakilusi. Savo nutarimus įvykdykime!

MALDAKNYGĖS

<i>Šventas Dieve</i> — juod. geras viršeliais didelėmis raidėmis	\$2.50
<i>Jėzus Mano Pagelba</i> — didelėmis raidėmis	\$2.50
<i>Dievo Malonų Šaltinis</i> — juodais gerais virš. paaukuotais lapų kraštais	\$3.75
<i>Dievo Malonų Šaltinis</i> — juod. odos virš. paaukuotais lapų kraštais ..	\$4.00
<i>Naujas Aukso Altorius</i> — juodais odos virš. paaukuotais lapų kraštais ..	\$1.75
<i>Angelas Sargas</i> — juod. paauk. virš. ..	\$1.50
<i>Maldaknygė ir Baž. Vad.</i> — odos virš.	\$1.25
<i>Maldaknygė ir Baž. Vad.</i> — raud. lap. kraštai	60c
<i>Maldų Rinkinėlis</i> — odos viršeliais	\$1.50
<i>Maldų Rinkinėlis</i> — juod. geras virš...	75c

“DRAUGO” KNYGYNAS

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

“Kristaus Karaliaus Laivas”

Marijonų Rėmėjų savaitinis laikraštis
 Marijonų Rėm. mokestis ir “Laivas” metams \$3.00
 Vien laikraščio “Laivo” prenumerata metams \$2.00
 Svetur metams \$3.00 Atskiras numeris 5c
 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Tel. CANal 7790

sada... Belaukdamos paruoškime gerąjam Kristui savo širdyse malonią vietelę pasilsėti...”
 (Iš šv. Teresės K. J. laiško)